

בתולה... וחם לאדוני המלך". **וכתיב** שם: "ויבקשו נערה יפה... וימצאו את אבישג השונמית וביאו אותה למלך, והנערה יפה עד מאד ותהי לו סוכנת".

ומספרת הגמרא: **אמרה** אבישג לדוד: **נינסבן** תישא אותי לאשה.

אמר לה דוד: **אסירת** לי, את אסורה עלי, כי כבר נשאתי שמונה עשרה נשים.

אמרה ליה אבישג: משל הדיוט אומר "חסריה לגנבא, כשחסר לגנב, שאין לו מקום לגנוב — נפשיה לשלמא נקיטו", מחזיק הוא עצמו בעונה כאיש שלום.⁽⁴⁾ ובדרך משל אמרה לו: מפני שזקנת ותשש כחך, אתה אומר לי שהנני אסורה לך.

אמר דוד להו למשרתיו: **קראו לי לבת שבע**, שתבא להעיד שכחי עימי כבימי נעורי.

והגמרא מביאה ראייה שהקריאה לבת שבע היתה למען להוכיח לאבישג.

שכן בעת שבאה בת שבע לבקש מהמלך דוד ששלמה בנה ימלוך אחריו, **וכתיב** "ותבא בת שבע אל המלך החדרה", וסיום הפסוק הוא בדבר שאין, לכאורה, שום שייכות למלכות שלמה, שנאמר "והמלך זקן

ומבארת הגמרא, שעל אף שאבישג לא נישאה לדוד, ולא היתה אסורה על אדוניהו באיסור אשת אב, מכל מקום, היה אסור לאדוניהו, שהיה הדיוט, להשתמש בה, מדין "אין משתמשין בשרביטו של מלך". ובכך שביקש לשאתה, הראה שמחשיב עצמו שיש לו מעמד של מלך, לכן דן אותו שלמה כמורד במלכות.

אבל לשלמה היא היתה מותרת, כי היא לא נישאה לדוד⁽³⁾, ומלך משתמש בשרביטו של מלך.

אמר רב יעקב **אמר** רבי יוחנן: **אבישג** מותרת לשלמה ואסורה לאדוניה. מותרת לשלמה המלך היה, ומלך משתמש בשרביטו של מלך קודמו. ואסורה לאדוניה — **דהדיוט הוא**.

ועתה מבארת הגמרא, שלא היתה אסורה על שלמה מטעם ערות אשת אב, כי לא נישאה לדוד.

אבישג, מאי היא? כלומר, מה היה המעמד האישי שלה ביחס לשלמה.

דכתיב בתחילת ספר מלכים: "והמלך דוד **בא בימים**, ויכסוהו בבגדים ולא יחס לו. ויאמרו לו **עבדיו יבקשו** למלך נערה

על מעשה דבת שבע "באותו מקום ובאותו אשה". אבל אבישג לא הבינה כן, וחשבה שלכן הביאו אותה למלך כדי שישאנה ולכן בקשה שישאנה. וכשסירב דוד לשאתה הבינה שעשה כן כדי שיתכפר, והתחכמה לומר לו שאין בזה משום כפרה כיון שאין כוחו עמו, ואם כן בחינם הביאו אותה, ודוד הוכיח לה מבת שבע שכוחו עמו וצריך אותה כדי להגדיל תשובתו.

משנה מלשון שינוי שהיה כתוב בכתיבה דקה. ובחידושי הר"ן משמע כמו המהרש"א. ועיין תורת חיים וערוך לנר.

3. עיין בדף כ"א הערה ז'.

4. הערוך לנר מבאר: כתוב שם שבקשו לדוד בזקנותו נערה יפה, משום שדוד רצה להתכפר